

ЗАКОН

О ПОРЕСКОМ ПОСТУПКУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

(*"Сл. гласник РС", бр. 102/2011, 108/2011 - испр., 67/2013, 31/2014, 44/2016, 11/2019 - одлука УС и 38/2019 - одлука УС*)

І - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет Закона

Члан 1

Овим законом уређују се организација, надлежност, права и обавезе Пореске управе Републике Српске, права и обавезе пореских обвезника, порески поступак, плаћање пореских обавеза, редовна и принудна наплата пореских обавеза, као и други начини престанка пореских обавеза, пореска контрола, поступак по правном лијеку и надзор и прекршаји из области пореза у Републици Српској.

Дефиниције

Члан 2

Изрази коришћени у овом закону имају сљедеће значење:

- а) порез је свака обавеза плаћања коју је порески обвезник дужан да плати у корист буџета Републике Српске, буџета градова, општина и фондова, која представља принудно давање, а обухвата порезе, доприносе, таксе и накнаде,
- б) споредно пореско давање је свака обавеза плаћања у корист буџета Републике Српске, општина, градова и фондова проистекла из обавезе плаћања пореза, укључујући камату на порез, трошкове поступка и друга плаћања која су прописана пореским прописима, као и новчане казне за прекршаје,
- в) пореска обавеза је обавеза плаћања пореза доспјелих за плаћање у роковима који су прописани пореским прописима,
- г) порески обвезник је физичко или правно лице, дио правног лица или други субјекти који су у складу са пореским прописима у Републици Српској (у даљем тексту: Република) обавезни да плате порез,
- д) порески посредник је лице које је у складу са пореским прописима дужно да од било којег лица обуставом или на неки други начин прикупља и уплати порез,
- ђ) представник пореског обвезника је лице које је законом, општим актом или уговором овлашћено да води дио или све послове пореског обвезника у вези са испуњавањем пореских обавеза,
- е) порески прописи су законски и подзаконски акти који се односе на порез и споредна пореска давања или којима се уређује плаћање пореза и споредних пореских давања, као и сви други законски и подзаконски акти за чији инспекцијски надзор је надлежна Пореска управа Републике Српске,
- ж) пореска тајна је сваки податак о пореском обвезнику са којим располаже Пореска управа Републике Српске (у даљем тексту: Пореска управа) и који се може дати другим лицима само у случајевима предвиђеним овим законом,
- з) књиге и евиденције представљају документацију о пословању, трансакцијама, плаћањима и приходима и расходима пореског обвезника које се воде у складу са пореским прописима и прописима којима се уређује област рачуноводства,
- и) Координационо тијело за инспекцијски надзор је посебно тијело које именује Влада Републике Српске, у складу са законом којим се уређује рад инспекција у Републици Српској, и
- ј) Одбор за рјешавање жалби је посебно тијело које именује Влада Републике Српске у складу са законом којим се уређује рад инспекција у Републици Српској, са надлежношћу одлучивања у другом степену у поступцима забране обављања дјелатности.

Примјена Закона

Члан 3

На порески поступак примјењују се одредбе овог закона, а ако овим законом неко питање није прописано, примјењиваће се одредбе прописа којим се уређује општи управни поступак.

Пореска тајна

Члан 4

(1) Пореска управа дужна је да обезбиједи сигурност и повјерљивост пореских информација и података прикупљених од обвезника који би у случају откривања могли да причине штету пореском обвезнику.

(2) Лице запослено у Пореској управи дужно је да чува податке и информације добијене приликом рада као службену тајну.

(3) Изузетно од става 2. овог члана Пореска управа дужна је дати податке и информације које чува као службену тајну:

а) Министарству финансија (у даљем тексту: Министарство) те другим републичким органима управе и управним организацијама, органима јединица локалне самоуправе и институцијама које врше јавна овлашћења, а које су дужне да добијене податке чувају као службену тајну,

б) надлежном суду, надлежном тужилаштву и Министарству унутрашњих послова ради утврђивања одговорности за пореске прекршаје и кривична дјела из области пореза,

в) страним пореским властима у складу са међународним уговорима,

г) другим лицима уз писани пристанак обвезника и

д) пореским администрацијама у Босни и Херцеговини према посебном споразуму.

(4) Пореска управа дужна је омогућити Министарству несметан и континуиран приступ пореским картицама пореских обвезника, као и другим службеним евиденцијама које води, а Министарство је те податке дужно чувати као службену тајну.

(5) Пореском тајном не сматрају се:

а) информације и подаци за које обвезник у писаном облику изјави да се не сматрају пореском тајном,

б) информације и подаци дати у таквом облику да се не могу повезати са појединачним обвезником или се на други начин не могу идентификовати,

в) име и идентификациони број обвезника,

г) информације и подаци који се могу користити током истраге или поступка у вези са кривичним дјелима из области пореза,

д) подаци из Јединственог система за потребе корисника система, а односе се на дјелокруг њиховог рада,

ђ) подаци који су садржани у Годишњем увјерењу које издаје Пореска управа ако се дају овлашћеном синдикату, на њихов захтјев, у сврху заштите права радника и

е) подаци о доспјелом, а неплаћеном дугу пореских обвезника ако се дају средствима информисања или се објављују на интернет-страници Пореске управе у виду извјештаја о раду.

(6) Изузетно од става 3. овог члана, Пореска управа дужна је дати податке и информације о стању пореских обавеза одређеног пореског обвезника лицу које докаже правни интерес, на његов писани захтјев.

(7) Правни интерес постоји код лица које је у правном односу са пореским дужником и има одређено потраживање према пореском дужнику, а које је произашло из тог правног односа.

II - ОРГАНИЗАЦИЈА, НАДЛЕЖНОСТ, ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ПОРЕСКЕ УПРАВЕ

Организација Пореске управе

Члан 5

(1) Пореска управа је републичка управа у саставу Министарства.

(2) Сједиште Пореске управе је у Бањој Луци.

(3) Пореска управа организује се у сједишту, подручним центрима, подручним јединицама и привременим канцеларијама и другим организационим јединицама уређеним актом о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Пореској управи.

(4) Пореском управом руководи директор, кога поставља и разрјешава Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада).

Посебне одредбе о одговорности запослених у Пореској управи

Члан 6

(1) На радноправни статус, као и плате постављених и запослених лица у Пореској управи примјењују се прописи којима се регулишу радни односи и плате у републичким органима управе.

(2) Осим тежих повреда радних дужности утврђених прописом којим се уређује радноправни статус државних службеника и намјештеника у републичким органима управе, државни службеници и намјештеници у Пореској управи одговорни су и за тежу повреду радних дужности, ако:

а) одбију да дају бесплатне информације пореским обвезницима на њихов захтјев,

- б) не издају пореско увјерење у прописаном року, односно без објективно оправданог разлога не донесу рјешење о одбијању,
 - в) благовремено не ажурирају податке који се уносе у пореске евиденције,
 - г) благовремено не предузму прописане мјере за наплату пореских обавеза,
 - д) у прописаном року не доставе обавјештење пореском обвезнику о постојању преплате пореских обавеза и
 - ђ) намјерно или из крајње непажње погрешно евидентирају обавезу пореског обвезника у пореским евиденцијама.
- (3) Унутрашњу организацију и систематизацију радних мјеста у Пореској управи правилником прописује директор Пореске управе, на који сагласност даје Влада.

Надлежност Пореске управе

Члан 7

(1) Пореска управа надлежна је за:

- а) регистрацију и идентификацију пореских обвезника,
- б) утврђивање пореске обавезе у складу са законом,
- в) вршење контроле законитости и правилности примјене пореских прописа, укључујући обрачун и уплату пореза и камата,
- г) редовну и принудну наплату пореза и споредних пореских давања,
- д) контролу обрачуна бруто плата запослених лица у смислу закона и одредаба Општег колективног уговора и осталих уговора закључених на основу њега,
- ђ) откривање и спречавање извршавања кривичних дјела и пореских прекршаја у оквиру своје надлежности и подношење извјештаја надлежном тужилаштву,
- е) вођење првостепеног пореског поступка,
- ж) изрицање заштитних мјера и казни за пореске прекршаје у складу са законом,
- з) вођење пореских евиденција и пореског књиговодства,
- и) вођење фискалног регистра непокретности и друге прописане регистре,
- ј) вођење Јединственог система регистрације, контроле и наплате доприноса,
- к) издавање потврда о резидентности физичким и правним лицима,
- л) информисање и едукацију пореских обвезника, на њихов захтјев, о постојећим порезима, поступцима и условима плаћања пореза, њиховим правима и обавезама, као и о пореским прописима,
- љ) издавање увјерења о подацима о којима води службену евиденцију,
- м) израду извјештаја о раду и њихово објављивање на интернет-страници Пореске управе чију форму, садржај, начин и услове објављивања прописује министар финансија (у даљем тексту: министар) и
- н) друге послове у складу са законом.

(2) Осим надлежности из става 1. овог члана, Пореска управа је надлежна и за инспекцијски надзор над обавезом регистрације пословних субјеката у складу са законом којим се уређује рад инспекција у Републици Српској.

Обавеза пружања стручне помоћи

Члан 8

Републички органи управе, организације, јавна предузећа, установе и фондови дужни су да пруже неопходну стручну помоћ Пореској управи ради извршавања пореских прописа.

Међународна правна помоћ у пореским питањима

Члан 9

- (1) Пореска управа има право да у свом раду затражи и пружи међународну правну помоћ.
- (2) Под међународном правном помоћи, у смислу овог закона, сматра се право Пореске управе да се у рјешавању одређеног пореског предмета за помоћ обрати иностраном пореском органу, као и да том органу достави податке и документацију којима располаже о одређеном пореском обвезнику.
- (3) Пружање међународне правне помоћи заснива се на међународним уговорима.
- (4) Уколико није склопљен међународни уговор, правна помоћ пружа се под условима ако:
 - а) постоји узајамност или

б) достављање података не угрожава јавни поредак и друге интересе Републике, да не постоји опасност одавања службене, трговинске, индустријске, технолошке или професионалне тајне, као и да давање података неће обвезнику произвести штету неспојиву са сврхом правне помоћи.

(5) Прије достављања обавјештења и документације иностраном пореском органу обавјештава се лице на које се наведена обавјештења и документација односе.

Јединствени систем регистрације, контроле и наплате доприноса

Члан 10

(1) Пореска управа води Јединствени систем регистрације, контроле и наплате доприноса који представља административно-технички систем посредством којег Пореска управа врши регистрацију, контролу и наплату доприноса и прикупљање података од обвезника уплате доприноса и осигураника.

(2) Корисници Јединственог система су Фонд здравственог осигурања Републике Српске, Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске, Јавни фонд за дјечју заштиту Републике Српске и Завод за запошљавање Републике Српске (у даљем тексту: корисници система).

(3) Субјекти уписа у Јединствени систем су уплатиоци доприноса и обвезници доприноса.

(4) База података Јединственог система је јединствена евиденција о свим обвезницима уплате доприноса и обвезницима доприноса, подацима неопходним за контролу уплате доприноса и подацима за остваривање права по основу обавезног и добровољног осигурања.

(5) Јединствени систем сачињава извјештаје о ризичним уплатиоцима доприноса и идентификује оне обвезнике који избјегавају обавезу уплате, исплаћују или пријављују мање износе по основу обавезе уплате доприноса, односно не поднесу пријаву за регистрацију у Јединствени систем.

(6) Пореска управа омогућава несметан приступ корисницима Јединственог система бази података Јединственог система, пренос и коришћење података из њиховог дјелокурга.

(7) Пореска управа издаје обвезницима доприноса годишње увјерење из Јединственог система, које садржи податке о стажу осигурања, износу уплаћених, односно неуплаћених доприноса и износу примања по захтјеву обвезника доприноса.

(8) Пореска управа дужна је да трајно чува документацију из Јединственог система и одржава информациони систем који омогућава похрањивање, коришћење и реконструкцију података из базе података Јединственог система и када наступе посљедице више силе, као и да одржава информациони систем који задовољава минималне захтјеве за функционисање система на другој локацији, а која је удаљена најмање 50 километара ваздушне линије од примарне локације базе података и налази се на територији Републике.

(9) Начин формирања базе података и начин категоризације ризичних уплатилаца доприноса и начин, услове и поступак регистрације у Јединственом систему прописале правилником министар на приједлог директора Пореске управе.

Јединствена евиденција о пријављеним и уплаћеним порезима

Члан 11

(1) Пореска управа води Јединствену евиденцију о пријављеним и уплаћеним порезима.

(2) Јединствена евиденција о пријављеним и уплаћеним порезима је помоћна књига у којој се успоставља и води аналитичка евиденција обавеза пореских обвезника.

(3) Појединачна евиденција за сваког пореског обвезника о његовим укупним обавезама и уплатама врши се на јединственој картици пореског обвезника.

(4) Исправа издата на основу података из Јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима сматра се јавном исправом.

(5) Пореска управа води евиденције у информационом систему, који је јединствен.

(6) У оквиру свог информационог система Пореска управа уређује и обезбјеђује технику обраде, кодирање, пренос и исказивање података.

(7) Књиговодствено евидентирање обавеза пореских обвезника у Главној књизи трезора Републике Српске врши се на дан билансирања, на основу извјештаја из Јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима.

Пореско увјерење

Члан 12

(1) Пореска управа о чињеницама о којима води службену евиденцију издаје увјерење у писаној или електронској форми на основу података из Јединствене картице пореског обвезника.

(2) Пореско увјерење издаје се на основу усменог или писменог захтјева пореског обвезника, његовог законског заступника или пуномоћника, без одгађања, а најкасније у року од пет дана од дана подношења захтјева за издавање увјерења.

(3) Ако Пореска управа одбије захтјев за издавање увјерења, доноси о томе посебно рјешење, против којег је допуштена жалба Министарству у року од 15 дана од дана достављања рјешења.

(4) У случају да Пореска управа у року из става 2. овог члана не изда увјерење, а не донесе рјешење о одбијању захтјева, порески обвезник има право жалбе Министарству у року од 15 дана, као да је захтјев одбијен.

Одбор за пореска питања

Члан 13

(1) Координацију активности и процеса између надлежних представника пословне заједнице (представници Привредне коморе, удружења послодаваца) у Републици, репрезентативног већинског синдиката, представника пензионера и представника Владе о питањима од значаја за примјену пореских закона и побољшање привредног амбијента у Републици врши Одбор за пореска питања.

(2) Одбор за пореска питања, као савјетодавно тијело, именује Влада и састоји се од једног представника пословне заједнице, једног представника репрезентативног већинског синдиката у Републици, једног представника пензионера у Републици и два представника Владе, који су професионална лица из области пореза и пореског система.

(3) Одбор за пореска питања разматра питања од значаја за порески третман и опорезивање привредних субјеката и других пореских обвезника у Републици и даје стручна мишљења и приједлоге за рјешавање питања из става 1. овог члана.

(4) Мандат чланова Одбора за пореска питања је двије године, а услови, начин и поступак рада прописују се пословником о раду, који доноси Одбор за пореска питања и који се објављује у "Службеном гласнику Републике Српске".

Права и обавезе пореских обвезника

Члан 14

Порески обвезник има право и обавезу да:

- а) се региструје у Пореској управи и да пријави организационој јединици у којој је регистрован промјену адресе или промјену облика организовања привредног друштва, те промјену других података у вези са уписом у регистар код Пореске управе,
- б) добије бесплатне примјерке пореских образаца,
- в) подноси пореске пријаве у облику, на мјесту и у вријеме које је прописано законом,
- г) измирује своје обавезе на начин и под условима утврђеним законом,
- д) од Пореске управе добије бесплатне информације о порезима, као и о пореским прописима којима се регулишу поступци за плаћање и услове плаћања пореских обавеза,
- ђ) изабере начин вођења пословних књига у складу са пореским прописима, у сврху обрачунавања и плаћања пореза, те да води књиге и евиденције на начин утврђен пореским прописима, да осигура чување тих књига и евиденција, укључујући пратеће евиденције у електронском облику и документа на период од пет година од дана доспијећа пореске обавезе, односно пореске пријаве на који се односе те књиге и евиденције,
- е) као правно лице или организација са сједиштем у Републици, односно као страном правно лице или организација који остварују приходе у Републици у року од пет дана од дана регистрације, обавијести Пореску управу о отварању или затварању било којег рачуна у банци у земљи или иностранству,
- ж) заступа властите интересе у пореском поступку, лично или посредством свог представника,
- з) даје објашњења Пореској управи о обрачунавању и плаћању пореза,
- и) буде присутан током свих контрола у складу са законом,
- ј) стави на увид или достави Пореској управи сву документацију потребну за вршење пореске контроле,
- к) не омета службенике Пореске управе у обављању законом утврђене дужности и
- л) друга права и обавезе утврђене законом.

III - ПОРЕСКИ ПОСТУПАК

Појам пореског поступка

Члан 15

(1) Порески поступак је управни поступак који у првом степену води Пореска управа, а у другом степену Министарство.

(2) Порески поступак обухвата:

- а) поступак регистрације,
- б) поступак пријављивања и утврђивања пореских обавеза,
- в) поступак издавања пореског увјерења,
- г) поступак редовне наплате пореских обавеза,
- д) поступак принудне наплате пореских обавеза,
- ђ) поступак пореске контроле и
- ж) другостепени порески поступак.

(3) Поред управног поступка из ст. 1. и 2. овог члана, Пореска управа води и прекршајни поступак у области пореза.

Покретање пореског поступка и акти

Члан 16

(1) Порески поступак покреће се по службеној дужности, односно на захтјев странке.

(2) Порески акт је пореско рјешење, закључак, пореска пријава, порески рачун, налог за пореску контролу, записник о пореској контроли и други акт којим се покреће, допуњава, мијења или довршава нека радња у пореском поступку.

(3) Против пореског рјешења и закључка донесеног у првостепеном пореском поступку допуштена је жалба Министарству у року од 15 дана од дана достављања рјешења, односно закључка пореском обвезнику.

Позивање

Члан 17

(1) Пореска управа у спровођењу пореског поступка може позвати било које лице ради узимања изјаве или да предочи документа или друге књиге и евиденције потребне за спровођење и извршавање пореских прописа, у својству странке у поступку, заинтересованог лица или било којег другог лица за које Пореска управа сматра да посједује информације или документацију која је од значаја за тај порески поступак.

(2) Позив садржи ознаку пореског предмета, ознаку поступка који је у току, вријеме и мјесто давања изјаве или стављања на увид докумената, те права и обавезе позване странке, назначење у којем својству се лице позива, посљедице неодржавања на позив, те тачан попис документације ако се лице позива да стави на увид одређену документацију.

(3) Позив ће се уручити лицу најмање пет дана прије дана предузимања радње у поступку због којег се позива.

(4) Малољетници или пословно неспособна лица позивају се посредством законских заступника.

(5) Позвано лице има право да његов представник учествује у поступку давања изјаве и да сними предузимање радње посредством тонског записа на одговарајућем медију.

(6) Записник о изјави саставиће, потписати и датирати лице које води поступак, а видео или аудио запис снимљен у току поступка прилаже се уз записник.

(7) Ако се уредно позвано лице не одазове позиву, а свој изостанак не оправда, или ако се не може уредно извршити достављање позива због избјегавања пријема позива, Пореска управа ће уз асистенцију службеника Министарства унутрашњих послова извршити његово привођење.

Достављање

Члан 18

(1) Порески акти сматрају се достављеним када се уруче пореском обвезнику, његовом законском заступнику, пореском пуномоћнику или заступнику по службеној дужности, а у односу на државне органе, привредна друштва и друга правна лица када се уруче и лицу за примање писмена или у његовом одсуству неком другом лицу које је на било који начин овлашћено да прими писмено.

(2) Ако је порески обвезник физичко лице, односно предузетник, порески акти сматрају се достављеним и када се уруче пунољетном члану домаћинства, или лицу запосленом код предузетника.

(3) Достављање се врши посредством поште или достављача уз доставницу, лично, лицима из става 1. овог члана.

(4) Достављање се у смислу овог закона сматра уредним и у случај у да лица из става 1. овог члана одбију да приме или потпишу пореске акте, када лице које је вршило достављање о томе сачини службену забиљешку.

(5) *(брисано)*

(6) Изузетно од става 3. овог члана, порески акти се могу доставити пореском обвезнику и у електронској форми, у складу са прописима којима се уређује електронско пословање.

Доказивање

Члан 19

(1) Чињенице у пореском поступку утврђују се на основу доказа.

(2) Као доказно средство у пореском поступку могу се употребити пореска пријава, пословне књиге и евиденције, рачуноводствени искази, пословна документација и друге исправе и информације којима располаже Пореска управа, које су прикупљене од пореског обвезника или трећих лица, исказ свједока, налаз и мишљење вјештака, увиђај и свако друго доказно средство на основу којег се чињенице могу утврдити.

(3) Службено лице које води порески поступак самостално одлучује које ће се чињенице у поступку утврђивати и којим доказним средствима, водећи рачуна о економичности и ефикасности самог поступка.

(4) О извођењу доказа саставља се записник који чини саставни дио записника о пореској контроли.

Утврђивање пореске основице процјеном

Члан 19а

(1) У случају да се чињенице на основу којих се утврђује пореска основица не могу утврдити доказним средствима из члана 19. овог закона, Пореска управа може утврдити пореску основицу процјеном.

(2) Пореска управа по слободној оцјени, а водећи рачуна о ефикасности и ефективности поступка, одлучује који ће начин или више њих користити за процјену пореске основице.

(3) Министар, на приједлог директора Пореске управе, доноси правилник којим се уређују услови, начин и поступак утврђивања пореске основице процјеном.

Начин утврђивања пореске основице процјеном

Члан 19б

(1) Процјена пореске основице врши се:

а) процјеном на бази расположиве уредне пословне документације о пословању у одређеном периоду крајем од периода опорезивања (дневном, недјељном или мјесечном), тако што се на основу података о том дијелу пословања процјењује пореска основица за период за који се утврђује порез,

б) процјеном на бази података и чињеница о оствареном промету (дневном, недјељном или мјесечном) утврђеним увиђајем или контролом, тако што се на основу тих података и чињеница процјењује пореска основица за период за који се утврђује порез,

в) упоређивањем са подацима других пореских обвезника који обављају исту или сличну дјелатност на истој или сличној локацији, под приближно једнаким условима и

г) на основу расположиве уредне пословне документације, ако она постоји, а није прокњижена.

Утврђивање основице пореза на доходак процјеном

Члан 19в

(1) Изузетно од члана 19б. овог закона, утврђивање пореске основице процјеном користи се код утврђивања основице пореза на доходак, као разлика између вриједности имовине пореског обвезника на крају и на почетку календарске године умањена за износ пријављеног дохотка и за вриједност имовине прибављене средствима стеченим наслеђем, поклоном или на други законит бестеретан начин, као и за износ прихода који подлијежу опорезивању порезом на доходак, а који не улазе у опорезивање годишњим порезом на доходак, за коју тај порески обвезник, односно друго лице истиче и о томе пружи одговарајуће материјалне доказе.

(2) Имовину из става 1. овог члана чине:

а) непокретности (стан, кућа, пословна зграда и просторије, гаража, земљиште и слично),

б) акције и удјели у правном лицу,

в) опрема за обављање самосталне дјелатности,

г) моторна возила, пловни објекти и ваздухоплови,

- д) штедни улози и готов новац и
- ђ) друга имовинска права.

(3) Вриједност имовине на почетку календарске године чини збир укупне вриједности имовине на дан 1. јануара календарске године.

(4) Вриједност имовине на крају календарске године чини збир укупне вриједности имовине са стањем на дан 31. децембра календарске године, увећана за вриједност имовине утврђену од Пореске управе, која је у календарској години стечена теретно и отуђена теретно или бестеретно, као и за средства која је порески обвезник употребио за куповину имовине, на име трећих лица у календарској години.

(5) Уколико порески обвезник, односно друго лице истиче да су одређена имовина, односно средства стечена насљеђем, поклоном или на други законит бестеретан начин, дужни су да о томе пруже одговарајуће материјалне доказе.

(6) Пореска основица утврђена у складу са овим чланом представља непријављени приход.

(7) Непријављени приход опорезује се као остали приходи, у складу са законом којим се уређује порез на доходак, без признавања нормираних трошкова.

IV - ПОСТУПАК РЕГИСТРАЦИЈЕ ПОРЕСКИХ ОБВЕЗНИКА

Мјесто и начин регистрације

Члан 20

(1) Регистрацију пореских обвезника врши Пореска управа.

(2) Обвезници су дужни да се региструју код Пореске управе у мјесту, у року и на начин прописан овим законом и другим прописима којима се уређује поступак регистрације пословних субјеката у Републици Српској.

(3) Регистрација код Пореске управе је истовремено регистрација и у Јединствени систем уплатилаца доприноса.

(4) Пријава за регистрацију пореских обвезника садржи идентификациони број обвезника, главно мјесто пословања обвезника, локацију књига и евиденција обвезника, као и друге релевантне информације, а подноси се на обрасцу за регистрацију, уколико није другачије одређено посебним прописима.

(5) Порески обвезник правно лице и организација у прилогу пријаве за регистрацију доставља Пореској управи рјешење о регистрацији лица са прилозима, а порески обвезник предузетник рјешење о регистрацији издато од надлежног органа, као и друга документа прописана законом и подзаконским актом, уколико није другачије одређено посебним прописима.

(6) Уплатиоци доприноса приликом регистрације обвезника доприноса уз пријаву подносе и доказе о основу настанка обавезе уплате доприноса.

(7) *(брисано)*

(8) Одјављивање јединственог идентификационог броја (ЈИБ) врши се по захтјеву пореског обвезника, а након измирења утврђених пореских обавеза.

(9) *(брисано)*

Јединствени идентификациони број

Члан 21

Ради идентификације пореских обвезника Пореска управа у поступку регистрације додјељује јединствени идентификациони број пореским обвезницима (ЈИБ).

Обвезници ЈИБ-а

Члан 22

(1) ЈИБ пореског обвезника обавезна су да имају сљедећа лица:

а) правно лице или други субјект са сједиштем у Републици,

б) страном правно лице или други субјект који остварује приходе у Републици,

в) физичко лице које нема пребивалиште или боравиште у Босни и Херцеговини, а остварује приходе у Републици,

г) физичко лице које обавља самосталну дјелатност,

д) пословна јединица страног правног лица у Републици и

ђ) пословне јединице правних лица са сједиштем у Федерацији Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикту.

(2) Под пословном јединицом страног правног лица подразумијева се пословна јединица дефинисана одредбама прописа којим се уређује порез на добит правних лица.

(3) На пословну јединицу из става 2. овог члана примјењују се одредбе овог закона које се односе на правна лица, ако овим законом није другачије прописано.

(4) Физичко лице које има пребивалиште у Републици и које је обвезник пореских обавеза региструје се у Пореској управи са јединственим матичним бројем грађана, или му Пореска управа додјељује лични идентификациони број (у даљем тексту: ЛИБ).

Ускраћивање и одузимање ЈИБ-а

Члан 22а*

(1) Пореска управа не додјељује ЈИБ слједећим лицима:

а) правном лицу у оснивању чији је оснивач правно или физичко лице која имају доспјеле а неизмирене пореске обавезе,

б) правном лицу у оснивању чији је оснивач физичко лице које је истовремено оснивач и другог правног лица са удјелом у власништву од најмање 25% или то физичко лице обавља предузетничку дјелатност (предузетник), а то друго правно лице или предузетник имају доспјеле а неизмирене пореске обавезе,

в) правном лицу насталом статусном промјеном у складу са законом којим се уређује рад привредних друштава, ако правно лице које је предмет статусне промјене има доспјеле а неизмирене пореске обавезе,

г) предузетнику који има доспјеле а неизмирене пореске обавезе,

д) предузетнику у поступку регистрације у случају да је физичко лице које се региструје као предузетник истовремено и оснивач правног лица са удјелом у власништву од најмање 25%, а то правно лице има доспјеле а неизмирене пореске обавезе, и

ђ) правном лицу или предузетнику чија пријава за регистрацију садржи податке који нису вјеродостојни или је против оснивача изречена мјера забране обављања те дјелатности.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, Пореска управа додјељује ЈИБ ако су доспјеле а неизмирене пореске обавезе до 1.500 КМ и уколико ове обавезе буду измирене у року од осам дана од дана подношења захтјева за додјелу ЈИБ-а, односно у том року буде пружена неопозива банкарска гаранција или мјеница авалирана од пословне банке.

(3) Ако Пореска управа у поступку контроле утврди да су у вријеме додјеле ЈИБ-а постојале сметње за његову додјелу из става 1. овог члана, Пореска управа рјешењем привремено одузима додијељени ЈИБ до отклањања тих сметњи, а примјерак рјешења доставља банци код које се води главни рачун пореског обвезника.

(4) У случају привременог одузимања ЈИБ-а, банка је дужна да обустави извршење налога пореског обвезника за пренос средстава са рачуна обвезника од момента пријема рјешења из става 3. овог члана, осим у сврху измиривања пореза и споредних пореских давања.

(5) Пореска управа, по захтјеву пореског обвезника, поново додјељује исти ЈИБ, након што су отклоњене сметње због којих је привремено одузет.

Обавеза уношења ЈИБ-а

Члан 23

(1) Лице које је на основу пореских прописа дужно да пореском органу поднесе пријаву, изјаву или други документ унијеће у ту пријаву, изјаву или други документ идентификациони број обвезника.

(2) Ако није другачије уређено пореским прописима, идентификациони број обвезника биће јединствен и једини број тог обвезника за све порезе и споредна пореска давања.

Пословне јединице, представништва, главна мјеста пословања

Члан 24

(1) Правно лице, други субјект или предузетник из Републике чије се главно мјесто пословања налази у Републици региструје се код организационе јединице Пореске управе на чијој се територији налази локација тог главног мјеста пословања.

(2) Главно мјесто пословања у смислу става 1. овог члана је оно мјесто пословања које сам порески обвезник одреди као главно мјесто пословања.

(3) Правно лице или други субјект из Републике чије се главно мјесто пословања налази изван Републике региструје се у сједишту Пореске управе.

(4) Посебна организациона јединица правног лица или другог субјекта из Републике региструје се код организационе јединице Пореске управе на чијој територији се налази локација главног мјеста пословања те посебне организационе јединице.

(5) Представништво страног правног лица или другог субјекта у Републици региструје се код организационе јединице Пореске управе на чијој територији се налази локација главног мјеста пословања тог представништва.

(6) Одредбе ст. 1, 2, 3, 4. и 5. овог члана примјењују се у случају да другачије није одређено посебним прописима.

Пријава за регистрацију

Члан 25

(1) Пријава за регистрацију обвезника из члана 20. овог закона подноси се Пореској управи у року од осам дана од дана регистрације код органа надлежних за регистрацију правног лица, другог субјекта, односно предузетника.

(2) Ако обвезник не поднесе пријаву за регистрацију у року из става 1. овог члана, Пореска управа ће извршити регистрацију по службеној дужности, ако има сазнање да је настала обавеза регистрације.

(3) Ако обвезник из члана 24. овог закона промијени своје главно мјесто пословања, власничку структуру, изврши статусну промјену или промјену правне форме, обавезан је да у року од осам дана о томе писано обавијести Пореску управу.

(4) Ако обвезник из члана 24. овог закона промијени своје главно мјесто пословања, а ново главно мјесто пословања је у надлежности друге организационе јединице Пореске управе, дужан је да у року од осам дана о томе обавијести Пореску управу, а организациона јединица Пореске управе ће по службеној дужности извршити регистрацију код организационе јединице у новом мјесту главног пословања пореског обвезника.

Пријава непокретности у фискални регистар непокретности

Члан 25а

(1) Пореска управа успоставља и води фискални регистар непокретности у складу са овим законом и прописима којима се уређује порез на непокретности.

(2) Порески обвезници пријављују непокретности у фискални регистар на основу пријава за регистрацију непокретности.

(3) У случају да порески обвезник не поднесе пријаву за регистрацију непокретности Пореска управа по службеној дужности региструје непокретност.

Пријава за регистрацију у Јединствени систем

Члан 26

(1) Регистрација обвезника доприноса у Јединственом систему врши се на основу пријаве коју Пореској управи подноси уплатилац доприноса на прописаном обрасцу.

(2) Пријаву за регистрацију у Јединствени систем обвезника доприноса (запосленог) подноси уплатилац доприноса (послодавац) најкасније један дан прије ступања запосленог на рад код послодавца, наведеног у уговору о раду или другом акту на основу којег се заснива радни однос.

(3) Пријаву за регистрацију у Јединствени систем подноси добровољни уплатилац доприноса према мјесту пребивалишта у року од осам дана од дана почетка осигурања наведеног у акту надлежног фонда осигурања.

(4) Уплатиоци доприноса који нису наведени у ст. 2. и 3. овог члана подnose пријаву за регистрацију обвезника доприноса у Јединственом систему најкасније даном настанка правног основа из којег произлази обавеза плаћања доприноса.

(5) Изузетно од ст. 2. и 4. овог члана, пријаву за регистрацију у Јединственом систему може поднијети обвезник доприноса ако по истеку рока за подношење пријаве то не изврши уплатилац доприноса на начин и под условима прописаним овим законом.

(6) Уз пријаву за регистрацију обвезника доприноса обавезно се прилаже доказ о правном основу за настанак обавезе плаћања доприноса.

(7) Обавеза плаћања доприноса у смислу овог члана настаје даном:

а) ступања на рад запосленог,

б) ступања на снагу уговорног односа из којег проистиче обавеза плаћања доприноса или

в) настанком неког правног односа из којег проистиче обавеза плаћања доприноса.

Електронска идентификациона картица

Члан 26а

- (1) Пореска управа издаје електронску идентификациону картицу за сваког регистрованог обвезника доприноса из члана 26. став 2. овог закона, одмах након извршене регистрације у Јединственом систему.
- (2) Сваки обвезник доприноса из члана 26. став 2. овог закона дужан је да електронску идентификациону картицу има у току радног времена и дужан је ту картицу дати на увид овлашћеним лицима у поступку инспекцијског надзора.
- (3) Електронска идентификациона картица садржи име и презиме обвезника доприноса, јединствени матични број и серијски број картице.
- (4) Трошкове првог издавања електронских картица сноси Пореска управа.
- (5) Изузетно од става 1. овог члана, Пореска управа неће издати електронску идентификациону картицу обвезницима доприноса који се региструју у Јединствени систем привремено на основу уговора о пробном раду, уговора о привременим и повременим пословима, те сличних уговора којима физичко лице обавља одређени рад, под условом да тај рад не траје дуже од 15 дана.
- (6) Министар доноси правилник којим прописује начин, поступак издавања и облик електронских идентификационих картица.

Одјава пореског обвезника

Члан 27

- (1) Пореска управа одјављује пореског обвезника на његов захтјев, након извршене пореске контроле и након што утврди да су измирене све пореске обавезе тог пореског обвезника.
- (2) Поступак пореске контроле из става 1. овог члана мора бити почет најкасније у року од десет дана од дана пријема захтјева за одјаву пореског обвезника.
- (3) Пореска управа одјављује обвезника доприноса по пријави уплатиоца доприноса, а након што утврди да је основ за плаћање доприноса престао.
- (4) Изузетно од става 3. овог члана Пореска управа одјављује обвезника доприноса из Јединственог система по службеној дужности или на његов захтјев у сљедећим случајевима:
 - а) када је уплатилац доприноса престао да послује на основу рјешења надлежног органа, а није поднио пријаву о одјављивању,
 - б) када је приликом пријаве у Јединствени систем јасно наведен период трајања радног односа или односа сличног радном односу на основу којег постоји обавеза плаћања доприноса (привремени и повремени послови, пробни рад, рад на одређено вријеме, уговор о дјелу и слично) и
 - в) на лични захтјев обвезника доприноса када за то има оправдан правни интерес који је у складу са законом, без обзира да ли је уплатилац доприноса измирио обавезе по основу доприноса за тог обвезника.
- (5) У случајевима из става 4. овог члана, не подноси се пријава одјаве из Јединственог система, нити је потребно достављати доказе о престанку правног односа на основу којег је постојала обавеза плаћања доприноса.

Обавеза достављања података

Члан 28

- (1) Агенција надлежна за поступак регистрације пословних субјеката, орган локалне самоуправе или други орган надлежан за упис у одговарајући регистар лица која обављају привредну или професионалну дјелатност дужни су да, у року до пет дана од дана извршеног уписа, промјене, поновног уписа, доставе Пореској управи обавјештење о упису у регистар, брисању, односно упису било које промјене у регистар.
- (2) Орган управе који води евиденције о пребивалишту, боравишту или рођењу или смрти физичког лица дужан је да у року од пет радних дана од дана пријаве или одјаве пребивалишта, односно боравишта, или смрти о томе обавијести Пореску управу.
- (3) Услове о начину и поступку идентификације и регистрације пореских обвезника, као и образце за регистрацију прописује правилником министар на приједлог директора Пореске управе.

Отварање рачуна за пореског обвезника

Члан 29

Банка или друга организација за платни промет (у даљем тексту: банка) може отвори ти рачун за пореског обвезника правно лице, дио правног лица или предузетника само ако порески обвезник достави доказ о регистрацији пореског обвезника.

V - ПОСТУПАК ПРИЈАВЉИВАЊА И УТВРЂИВАЊА ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА

Појам и подношење пореске пријаве

Члан 30

- (1) Пореска пријава је извјештај пореског обвезника Пореској управи о оствареним приходима, извршеним расходима, добити, имовини и другим чињеницама и актима битним за утврђивање пореске обавезе.
- (2) Пореска пријава подноси се на прописаном обрасцу у року утврђеном прописима којима се уређује обавеза плаћања одређене врсте пореза организационој јединици Пореске управе код које је порески обвезник регистрован.
- (3) Пореску пријаву потписује порески обвезник, његов законски заступник или пуномоћник, а ако је пореску пријаву или њен дио припремило друго стручно лице, и то лице потписује пореску пријаву и уноси свој идентификациони број.
- (4) Пореска пријава поднесена у електронском облику потписује се квалификованим електронским потписом, електронским потписом или електронским потписом издатим од Пореске управе.
- (5) Електронски потпис, у смислу овог закона, има исту правну снагу и равноправан је са својеручним потписом и отиском печата, ако је израђен у складу са одредбама закона којим се уређује електронски потпис и ако је потписник писмено прихватио да потписивање електронских пријава врши електронским потписом.
- (6) Пореска пријава подноси се у прописаном року, непосредно, поштом или у електронском облику, на начин који прописује правилником директор Пореске управе уз сагласност министра.
- (7) У случају да се пореска пријава подноси поштом, дан предаје пошти препорученом пошиљком сматра се даном подношења пореске пријаве Пореској управи.

Продужење рока за подношење пореске пријаве

Члан 31

- (1) Пореска управа може пореском обвезнику, на његов писани захтјев, поднесен прије истека рока за подношење пореске пријаве, одобрити продужење рока за подношење из оправданих разлога (болест, одсуствовање из земље, несрећни случај, елементарна непогода већих размјера и слично), док ти разлози не престану, а најдуже до три мјесеца од дана истека законског рока за подношење пореске пријаве.
- (2) О захтјеву за продужење рока за подношење пореске пријаве одлучује Пореска управа у року од пет дана од дана подношења захтјева.
- (3) Продужење рока за подношење пореске пријаве не утиче на датум доспијећа за плаћање пореске обавезе.

Измјена пореске пријаве

Члан 32

- (1) Порески обвезник може измијенити претходно поднесену пореску пријаву ради отклањања грешке или пропуста у поднесеној пријави најкасније у року од три мјесеца од истека године у којој се пријава подноси.
- (2) Поднесена пореска пријава не може се мијењати послије окончања поступка пореске контроле периода за који је пореска пријава поднесена.

Посебне пријаве

Члан 33

- (1) Обавјештајна пријава је извјештај који је порески обвезник обавезан да поднесе Пореској управи у којем даје информације о плаћању пореза или друге информације потребне за извршавање пореских прописа, а услови и начин подношења прописују се пореским прописима.
- (2) Пореска пријава за порез по одбитку је извјештај који порески посредник подноси Пореској управи, у којој су садржане информације о обрачунатом и плаћеном порезу по одбитку.
- (3) Копију пријаве из става 2. овог члана порески посредник доставља лицу од чијих се прихода порези одбијају и наплаћују.
- (4) Пријаве из ст. 1. и 2. порески обвезник може измијенити и послије истека рока за њихово подношење ради отклањања грешке или пропуста у поднесеној пријави.

Доспјелост и измирење пореске обавезе

Члан 34

- (1) Пореска обавеза сматра се доспјелом на дан утврђен пореским прописима.
- (2) Пореску обавезу измирује непосредно порески обвезник, осим у случај у када је овим законом или другим пореским прописима одређено да је друго лице одговорно за испуњење пореске обавезе пореског обвезника.
- (3) Пореска обавеза измирује се на начин и по поступку који је прописан овим законом, а измирењем пореске обавезе та обавеза се гаси.
- (4) Одредбе о пореској обавези примјењују се и на споредна пореска давања, осим ако је овим законом другачије прописано.
- (5) Пореску обавезу може измити и треће лице умјесто пореског обвезника.

Измирење обавезе од пореског посредника

Члан 35

Пореска обавеза пореског обвезника коју је у складу са пореским прописима обавезан да плати порески посредник јесте обавеза пореског посредника од тренутка када је наплати од обвезника.

Одговорност правног сљедника

Члан 36

- (1) Пореску обавезу правног лица или другог субјекта које се гаси као посљедица статусних промјена испуњава његов правни наслједник у складу са прописима којима се уређује рад привредних друштава.
- (2) Рок за измирење пореске обавезе правног лица које се гаси као посљедица статусних промјена не мијења се када је испуњење те обавезе прешло на правног наслједника.
- (3) Промјена правне форме правног лица не утиче на испуњење пореске обавезе.

Одговорност наслједника

Члан 37

- (1) Пореску обавезу умрлог лица (оставиоца) измирују наслједници до висине вриједности наслијеђене имовине.
- (2) У случају да постоји више наслједника, они одговарају солидарно за дугове оставиоца, и то сваки до висине вриједности свог наслједног дијела.
- (3) Ако наслијеђена имовина није довољна за измирење цјелокупног износа пореске обавезе оставиоца, неизмирени износ пореске обавезе се отписује.

Повезана лица

Члан 38*

- (1) Повезаним лицима, у смислу овог закона, сматрају се:
 - а) чланови породице пореског обвезника и
 - б) лице које контролише обвезника, лице које контролише обвезник или лице које је под заједничком контролом са обвезником.
- (2) Чланови породице пореског обвезника из става 1. тачка а) овог члана су супружник пореског обвезника, сродници по крви у правој линији, браћа и сестре, усвојеници и њихови потомци који живе у заједничком домаћинству са пореским обвезником.
- (3) Контрола из става 1. тачка б) овог члана значи власништво, директно или путем једног или више правних лица, од најмање 50% вриједности имовине или најмање 50% гласова акционара правног лица које је у питању на начин да се сматра да лице посједује све акције које директно или индиректно посједују чланови његове породице.
- (4) и (5) *(престало да важи)*

Утврђивање пореске обавезе

Члан 39

- (1) Пореска обавеза утврђена је евидентирањем пореске обавезе пореског обвезника у евиденцији Пореске управе, након пријема пореске пријаве од пореског обвезника у којој је обвезник исказао своју пореску обавезу.
- (2) Пореска пријава из става 1. овог члана постаје извршна исправа истеком законског рока за плаћање њоме пријављене пореске обавезе.
- (3) Утврђивање пореске обавезе је радња којом се констатују постојање појединачне пореске обавезе, порески обвезник, пореска основица и износ пореске обавезе.
- (4) Изузетно од одредбе става 1. овог члана, Пореска управа врши евидентирање пореске обавезе након доношења рјешења за плаћање пореске обавезе.
- (5) На основу извршне исправе из става 2. овог члана, Пореска управа по службеној дужности покреће и води поступак принудне наплате у складу са одредбама овог закона.

Рјешење о плаћању пореске обавезе

Члан 40

- (1) Рјешењем о плаћању пореских обавеза након извршене пореске контроле Пореска управа утврђује пореску обавезу и налаже пореском обвезнику да плати утврђену пореску обавезу у року од 30 дана од дана достављања рјешења.
- (2) Рјешење из става 1. овог члана не доноси се за обавезе пријављене у смислу члана 39. ст. 1. и 2. овог закона.
- (3) Ако два или више лица солидарно одговарају за обавезу, онда се рјешење за плаћање пореске обавезе доноси за свако од њих, а плаћање цијелокупне обавезе може вршити било које од њих.

Престанак пореске обавезе

Члан 41

- (1) Пореска обавеза престаје:
 - а) измирењем плаћањем или давањем умјесто плаћања у складу са законом,
 - б) наплатом пореза,
 - в) застарјелошћу права на утврђивање и наплату пореске обавезе,
 - г) отписом пореза и
 - д) на други начин прописан законом.
- (2) Уплата пореза и споредних пореских давања врши се на прописане уплатне рачуне и према прописима министра.

VI - ПОСТУПАК ПЛАЋАЊА ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА

1. Редовна наплата пореских обавеза

Наплата пореза

Члан 42

- (1) Наплата пореза је у смислу овог закона редовна наплата и принудна наплата.
- (2) Редовна наплата пореза подразумијева плаћање пореске обавезе у прописаном року или у року наложеном рјешењем за плаћање.
- (3) Принудна наплата предузима се након истека законског рока за плаћање пријављених пореских обавеза или истеком рока за плаћање утврђеног извршним рјешењем из члана 40. овог закона.
- (4) Одредбе о наплати пореза примјењују се и на наплату споредних пореских давања.

Начин плаћања пореских обавеза

Члан 43

- (1) Плаћање пореске обавезе врши се посредством банке преносом новчаних средстава на прописане уплатне рачуне јавних прихода, у роковима прописаним пореским прописима.
- (2) Изузетно од одредбе става 1. овог члана, плаћање у сврху измирења пореске обавезе може се извршити:
 - а) куповином таксених маркица или других вриједносних папира у којима је садржана пореска обавеза,
 - б) компензацијом, у складу са пореским прописима,

- в) претварањем пореског дуга у власнички удио у складу са посебним законом,
- г) преносом одузете имовине на Републику након спроведеног поступка принудне наплате и
- д) на други прописани начин.

Дан плаћања пореских обавеза

Члан 44

- (1) Даном плаћања обавезе сматра се дан када је уплата обавезе примљена на одговарајући рачун.
- (2) Даном плаћања обавезе обвезника сматра се и дан када је банка од обвезника примила налог за пренос средстава са рачуна обвезника на одговарајући рачун, под условом да постоје довољна средства на рачуну обвезника, а банка је овлашћена да пренесе средства на одговарајуће рачуне.
- (3) Банка ће извршити налог лица за пренос средстава у сврху плаћања обавеза све док постоји довољно средстава на рачуну тог лица, у складу са својим законским овлашћењима.
- (4) Налог за пренос којим се налаже плаћање обавезе банка је дужна да изврши у року од једног радног дана од дана пријема налога за пренос средстава.

Редослијед плаћања пореских обавеза

Члан 45

- (1) Порески обвезник приликом уплате одређује коју врсту пореске обавезе или споредног пореског давања плаћа, без назначивања периода за који се плаћа обавеза.
- (2) Распоред уплаћеног износа врши се редослиједом: прво износ пореза према року доспијећа за плаћање почев од најраније доспјеле обавезе за плаћање, а затим камата на износ пореске обавезе.
- (3) У поступку принудне наплате распоред наплаћеног износа врши се редослиједом: трошкови поступка, доприноси, главни дуг и износ камате.

Привремено обезбјеђење наплате пореских обавеза

Члан 46

- (1) Ради обезбјеђења наплате пореске обавезе чије је постојање учињено вјероватним, а постоји опасност да порески обвезник осујети, односно отежа њену наплату, Пореска управа може закључком установити привремене мјере за обезбјеђење наплате.
- (2) Закључак из става 1. овог члана садржи и образложење због чега Пореска управа сматра да постоји опасност да порески обвезник осујети наплату недоспјеле пореске обавезе, а постаје извршан достављањем пореском обвезнику.
- (3) Мјере обезбјеђења у смислу овог закона су:
 - а) забрана располагања покретним стварима која се извршава достављањем закључка о одређивању мјере обезбјеђења органу надлежном за вођење регистра покретних ствари, ради уписа забране у одговарајући регистар покретних ствари,
 - б) забрана располагања непокретностима која се извршава достављањем закључка о одређивању мјере обезбјеђења органу надлежном за вођење регистра непокретности ради уписа забиљежбе у одговарајући регистар непокретности и
 - в) блокада трансакционог рачуна пореског обвезника, која се извршава слањем банци закључка о одређивању мјере обезбјеђења, која се извршава на начин описан у закључку.

VII - РЕДОВНА НАПЛАТА ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ

Опомена за плаћање

Члан 47

- (1) Пореска управа ће пореском обвезнику који у цијелости или дјелимично није пријавио или након доспјелости није измирио пореску обавезу доставити опомену о врсти и износу доспјеле пореске обавезе или споредног пореског давања, којом га опомиње да пријави непријављену или измирио пореску обавезу доспјелу за плаћање.
- (2) Опомена из става 1. овог члана доставља се поштом, електронском поштом или телефоном, а ако се доставља посредством телефона, службено лице Пореске управе о томе саставља службену забиљешку и улаже је у спис предмета.

Чл. 48-50

(брисано)

Пореска камата

Члан 51

- (1) На износ пореских обавеза које нису плаћане у прописаном року порески обвезник дужан је да плати камату која се обрачунава по стопи од 0,03% дневно укључујући и обавезе за које је одобрено одгађање плаћања у складу са одредбама посебног закона.
- (2) Камата се обрачунава од наредног дана од дана доспијећа до дана измирења пореске обавезе, а на износ преплате од дана истека рока за њен поврат.
- (3) Пореска управа је дужна да обрачуна камату у свим актима којима се налаже плаћање пореских обавеза, укључујући и камату до коначног рока уплате одређеног рјешењем о одгађању плаћања доспјелих пореских обавеза.

Позитивна камата

Члан 52

- (1) У случају кад је Пореска управа дужна да изврши поврат преплаћене обавезе, обрачунаће и платити камату пореском обвезнику у складу са чланом 51. став 1. овог закона за период од истека 30 дана од предаје захтјева за поврат преплате до дана уплате поврата.
- (2) Пореске уплате извршене унапријед, као и обавезе које обустављају порески посредници не сматрају се плаћеним прије дана доспијећа обавезе за коју је плаћање извршено.
- (3) Преплата обавезе која се користи за плаћање друге обавезе сматра се да је враћена на дан доспијећа оне обавезе за чије плаћање се користи.

Обезбјеђење потраживања законска хипотека

Члан 53

- (1) У случају да порески обвезник не плати пореску обавезу истеком законског рока за плаћање пријављених обавеза или у року одређеном у извршном рјешењу о утврђивању обавезе, Пореска управа покреће поступак успостављања законске хипотеке на непокретностима обвезника у корист Пореске управе ради обезбјеђења наплате обавеза истеком рока за плаћање пореских обавеза.
- (2) Законска хипотека заснива се даном укњижбе у регистру непокретности и брише се након измирења исплаћених пореских обавеза.
- (3) Пореска управа има право и обавезу да судским путем наплати пореске обавезе из вриједности непокретности на којој је укњижена хипотека.
- (4) Пореска управа прикупља по службеној дужности све релевантне информације о постојању имовине на којој се може успоставити заложно право, односно хипотека достављањем захтјева за достављање података надлежним органима и организацијама које воде јавне регистре о имовини пореских обвезника, те вршењем пописа имовине ако је то неопходно, у складу са овим законом.

2. Принудна наплата пореских обавеза

Појам и покретање поступка принудне наплате

Члан 54

- (1) Поступак принудне наплате пореских обавеза Пореска управа покреће по службеној дужности истеком рока за плаћање пријављених пореских обавеза или истеком рока за плаћање из извршног рјешења о утврђивању пореских обавеза.
- (2) Пореска управа врши принудну наплату свих пореза и споредних пореских давања за чију наплату је надлежна у смислу пореских прописа, као и принудну наплату на основу извршног акта другог органа ако је законом на основу којег је тај акт донесен прописано да Пореска управа спроводи поступак принудне наплате.
- (3) Поступак принудне наплате спроводи Пореска управа у складу са одредбама овог закона и на њему заснованих подзаконских прописа.
- (4) Пореска управа доноси рјешење о принудној наплати.
- (5) Рјешење из става 4. овог члана, осим података прописаних Законом о општем управном поступку, садржи основ пореске обавезе, назначење акта који се принудно извршава, износ неизмирене пореске обавезе са обрачунатом каматом од дана доспијећа пореске обавезе за плаћање до дана доношења

рјешења и износ трошкова поступка, односно садржи износ новчане казне која се принудно наплаћује и износ трошкова поступка.

(6) Против рјешења о принудној наплати пореза може се изјавити жалба Министарству у року од 15 дана од дана достављања рјешења.

(7) Жалбом на рјешење о принудној наплати не може се оспоравати законитост акта који се извршава.

(8) Пореска управа неће донијети рјешење о принудној наплати ако је порески обвезник поднио захтјев за одгађање плаћања шреског дуга или претварања пореског дуга у власнички удио у складу са одредбама посебног закона, док се не одлучи о том захтјеву.

Прекид поступка принудне наплате

Члан 55

(1) Поступак принудне наплате прекида се у сљедећим случајевима:

- а) када се покрене стечајни или ликвидациони поступак,
- б) када се рјешењем Пореске управе констатује привремена несолвентност пореског обвезника и
- в) подношењем потпуног захтјева за одгођено плаћање пореских обавеза.

(2) У случају из става 1. овог члана Пореска управа доноси закључак о прекиду поступка принудне наплате.

(3) Након престанка разлога за прекид поступка принудне наплате из става 1. овог члана, Пореска управа доноси закључак којим констатује да су престали разлози за прекид и да се поступак принудне наплате наставља, а у случају да је дошло до брисања пореског обвезника из регистра, поступак принудне наплате се обуставља.

Обустављање поступка принудне наплате

Члан 56

(1) Поступак принудне наплате обуставља се ако:

- а) рјешење за плаћање пореза које се принудно извршава или рјешење о принудној наплати буду поништени или рјешење за плаћање пореза буде замијењено новим рјешењем,
- б) порески обвезник накнадно плати дуговану обавезу, укључујући настале трошкове из члана 59. став 1. овог закона,
- в) се пореском обвезнику одобри одгођено плаћање пореског дуга или се одобри претварање пореског дуга у власнички удио у складу са одредбама посебног закона и
- г) се пореском обвезнику одобри одгођено плаћање пореских обавеза од органа надлежног за утврђивање тих обавеза.

(2) У случају из става 1. овог члана Пореска управа доноси закључак о обустави поступка принудне наплате.

Изузеће због неисплативости

Члан 57

(1) Принудна наплата неће се вршити на оним предметима принудне наплате ако су трошкови принудне наплате већи од вриједности предмета принудне наплате.

(2) Принудна наплата врши се у оној мјери потребној за намирење цјелокупног износа пореске обавезе.

Изузеће предмета у принудној наплати

Члан 58

Предмет принудне наплате не могу бити ствари и примања физичких лица изузети од извршења у складу са прописом којим се уређује извршни поступак.

Трошкови поступка принудне наплате

Члан 59

(1) Трошкови принудне наплате падају на терет пореског обвезника и утврђују се у висини од 5% од износа пореске обавезе која се у поступку наплаћује.

(2) Ако порески обвезник плати пореску обавезу након почињања поступка принудне наплате, не ослобађа се плаћања трошкова принудне наплате из става 1. овог члана.

(3) Трошкови принудне наплате уплаћују се на рачун принудне наплате, који води Пореска управа.

Средства и предмети принудне наплате

Члан 60

(1) Принудна наплата пореских обавеза спроводи се против пореског обвезника на појединим предметима извршења на начин, односно средствима извршења:

а) на новчаним средствима готовине, пљенидбом, односно одузимањем од пореског обвезника новчаних средстава готовине,

б) на новчаним средствима на рачунима, преносом новчаних средстава са рачуна пореског обвезника на рачун принудне наплате и обавезивањем банке код које се воде рачуни пореског обвезника да тај пренос изврши,

в) на новчаним потраживањима пореског обвезника, укључујући и потраживање плате, пензије и другог личног примања, одређивањем преноса новчаног потраживања пореског обвезника од његовог дужника и обавезивањем обвезниковог дужника да пренесено потраживање уплати на рачун принудне наплате,

г) на хартијама од вриједности, пљенидбом хартија од вриједности, те обавезивањем организације која њима управља да их прода под најбољим условима на тржишту и да износ остварен продајом, по одбитку провизије и трошкова продаје, уплати на рачун принудне наплате,

д) на свим покретним стварима пореског обвезника, пљенидбом, односно одузимањем од пореског обвезника покретних ствари и њиховом продајом, односно преносом права својине на ствари на Републику,

ђ) на неновчаним потраживањима пореског обвезника (потраживање робе, опреме, других покретних ствари) одређивањем преноса неновчаног потраживања пореског обвезника од његовог дужника и обавезивањем обвезниковог дужника да пренесено потраживање испуни Пореској управи, односно да потраживану робу и друге ствари испоручи доносиоцу рјешења о преносу потраживања,

е) на непокретностима, укњижбом заложног права (хипотеке) на непокретностима пореског обвезника, подношењем надлежном суду приједлога за извршење продајом непокретности и уплатом новчаног износа добијеног продајом непокретности на одговарајући рачун принудне наплате и

ж) на другим имовинским правима пореског обвезника, пљенидбом и уновчењем.

(2) У случају да дужник пореског обвезника не уплати на рачун принудне наплате новчано потраживање за које је одређен пренос из става 1. тачке в) овог члана, а исплати га пореском обвезнику, Пореска управа рјешењем одређује принудну наплату пореских обавеза из имовине дужника пореског обвезника у висини пренесеног потраживања.

(3) Влада уредбом утврђује распоред и намјену средстава од трошкова принудне наплате.

Принудно извршење преплаћених пореских обавеза

Члан 61

(1) Пореска управа је овлашћена и за принудно извршење рјешења о одобравању поврата преплате пореским обвезницима када порески повјериоци, односно корисници јавних прихода који су дужни да из свој их средстава изврше поврат преплате не поступе по извршном рјешењу Пореске управе о одобравању поврата преплате.

(2) Извршење из става 1. овог члана спроводи се на новчаним средствима обвезника поврата преплате на рачуну код банке преносом одговарајућег износа на рачун пореског обвезника коме је одобрен поврат преплате обавезе и обавезивањем банке да тај пренос изврши.

Право трећег лица у поступку принудне наплате

Члан 62

(1) Треће лице које тврди да има право својине или заложно право на свим или појединим заплијењеним покретним стварима може поднијети Пореској управи захтјев да се те ствари изузму из предмета принудне наплате.

(2) Уз захтјев из става 1. овог члана треће лице дужно је да приложи и доказе о свом праву на стварима за које тражи да се изузму из предмета принудне наплате.

(3) Захтјев из става 1. овог члана треће лице може поднијети до дана продаје ствари на које се потраживање трећег лица односи, односно до дана преноса тих ствари у имовину Републике.

(4) Продаја или пренос ствари у имовину Републике, у случају из става 1. овог члана, одгађа се до окончања поступка по захтјеву за њихово изузимање из предмета принудне наплате.

Попис покретних ствари

Члан 63

- (1) Порески извршилац овлашћен је да, ради састављања пописа покретних ствари у циљу њихове заплъене, уђе на земљиште и у просторије у којима порески обвезник обавља своју пословну дјелатност.
- (2) Порески извршилац има обавезу да се приликом уласка на земљиште или у пословне просторије пореског обвезника легитимише и пореском обвезнику да на увид акт којим се налаже састављање пописа покретних ствари и њихова заплъена.
- (3) Ако порески обвезник не дозволи пореском извршиоцу да уђе у стан или другу просторију ради вршења пописа, процјене и заплъене покретних ствари које се налазе у стану или другој просторији, Пореска управа подноси захтјев надлежном суду за доношење рјешења којим се пореском извршиоцу дозвољава улазак у стан или друге просторије против воље њиховог држаоца.
- (4) Уз захтјев из става 3. овог члана прилаже се извршно рјешење Пореске управе из члана 40. и члана 54. став 4. овог закона.
- (5) Попис покретних ствари из става 1. овог члана спроводи се у присуству два пунољетна свједока.
- (6) Предност у попису и плъенидби имају ствари које се најлакше могу уновчити.

Процјена покретних ствари

Члан 64

- (1) Процјену пописаних ствари врши порески извршилац током пописа у складу са одредбама правилника којим се уређују услови и поступак вршења процјене и заплъене покретне имовине у поступку принудне наплате, који доноси министар на приједлог директора Пореске управе.
- (2) Пореска управа може одредити друго стручно лице као процјенитеља или прибавити извјештај о цијени ствари од стручних институција или организација.
- (3) Пописана покретна ствар одузима се од пореског обвезника у тренутку пописа.
- (4) О извршеном попису, заплъени и процјени саставља се записник.
- (5) Записник из става 4. овог члана доставља се пореском обвезнику.
- (6) На записник из става 4. овог члана порески обвезник може изјавити приговор у року од три дана од дана достављања записника.
- (7) Поступак принудне наплате одгађа се до доношења рјешења по приговору.
- (8) Жалба против рјешења из става 7. овог члана не одгађа његово извршење.
- (9) Заплъена покретних ствари врши се уз асистенцију овлашћених службеника Министарства унутрашњих послова.

Продаја покретних ствари

Члан 65

- (1) Покретне ствари продају се усменим јавним надметањем (у даљем тексту: лицитација), у којем учествују најмање два понуђача, а у случајевима предвиђеним овим законом, непосредном погодбом између купца и Пореске управе, о чему се доноси закључак.
- (2) Покретне ствари продају се у виђеном стању.
- (3) Ако је покретна ствар подложна кварењу или ако њено чување изискује велике трошкове, Пореска управа ту ствар продаје непосредном погодбом, без одгађања, по цијени која не може бити нижа од 50% процијењене вриједности ствари.
- (4) Оглашавање продаје заплијењених покретних ствари врши се најкасније у року од три дана од дана извршене процјене њихове вриједности најмање у једном дневном листу који се дистрибуира на територији цијеле Републике и на интернет-страници Пореске управе.
- (5) Порески обвезник, лица запослена у Пореској управи и са њима повезана лица не могу бити купци ствари из става 1. овог члана.

Лицитациона цијена

Члан 66

- (1) На првој лицитацији покретна ствар се не може продати по цијени нижој од 75% процијењене вриједности, а почетна цијена је у висини процијењене вриједности имовине.
- (2) У случају да се покретна ствар не прода на првој лицитацији, одређује се и заказује друга, најкасније у року од осам дана од дана одржавања прве лицитације.
- (3) На другој лицитацији покретна ствар се не може продати по цијени нижој од 50% утврђене процијењене вриједности.

(4) Ако покретна ствар не буде продата и на другој лицитацији, одређује се трећа лицитација најкасније у року од осам дана од одржавања друге лицитације.

(5) На трећој лицитацији покретна ствар не може се продати по цијени нижој од једне трећине процијењене вриједности покретне ствари.

Пренос након продаје покретних ствари

Члан 67

(1) Након продаје заплијењених ствари Пореска управа ће купцу послати извршене уплате износа за који му је покретна ствар продата издати потврду о продаји ствари којим се купцу потврђује да је на њега пренесено право својине и да је правни основ стицања права својине куповина ствари у поступку принудне наплате пореза.

(2) Поступак продаје заплијењених ствари прекида се када постигнута цијена достигне висину дуговане пореске обавезе, а преостале ствари враћају се пореском обвезнику.

(3) Ако продаја заплијењених ствари није успјела посредством лицитације, као и непосредном погодбом, ствари се рјешењем Пореске управе преносе у својину Републике.

(4) О одржаним лицитацијама и о продаји заплијењених ствари непосредном погодбом саставља се записник.

Пренос ствари на Републику

Члан 68

У случају преноса покретних ствари у својину Републике у сврху измирења пореских обавеза, пореска обавеза која је била предмет принудне наплате сматра се измиреном у износу од једне трећине од процијењене вриједности ствари.

Несолвентност пореског обвезника

Члан 69

(1) Када се у поступку принудне наплате утврди да порески обвезник нема имовину из које се порески дуг принудном наплатом може намирити, односно да му је имовина која се предаје Републици по вриједности мања од пореског дуга, Пореска управа ће рјешењем констатовати његову привремену несолвентност.

(2) Несолвентност из става 1. овог члана подлијеже ревизији најмање у року од годину дана од доношења рјешења, а ако порески обвезник накнадно постане солвентан, Пореска управа укида рјешење о проглашеној несолвентности и наставља поступак принудне наплате.

(3) Констатовање привремене несолвентности пореског обвезника не спречава Пореску управу да спроводи мјере принудне наплате против других одговорних лица.

IX - ДРУГИ НАЧИНИ ПРЕСТАНКА ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ

Застарјелост утврђивања и наплате пореских обавеза

Члан 70

(1) Утврђивање пореске обавезе рјешењем Пореске управе може се извршити у року од пет година од дана подношења пореске пријаве, односно од дана доспијећа пореске обавезе, рачунајући од дана који је касније наступио.

(2) Захтјев за урачунавање преплате обавезе у испуњење будуће обавезе или за поврат преплаћене обавезе може се поднијети у року од три године од дана пријема обавјештења о преплати пореских обавеза.

(3) Утврђена обавеза може се наплатити принудно или судским путем ако су мјере принудне наплате предузете или судски поступак покренут у року од три године од дана доспјелости за плаћање пријављене пореске обавезе или извршности рјешења за плаћање пореза.

(4) Рок из става 1. овог члана прекида се даном отпочињања поступка утврђивања пореске обавезе и траје непрекидно, без обзира на дужину трајања управног поступка, управног спора или других поступака чији исход може бити понављање првостепеног поступка утврђивања пореске обавезе рјешењем Пореске управе.

Застарјелост према трећим лицима и застарјелост поврата преплате

Члан 71

Рокови застарјелости из члана 70. ст. 1. и 3. овог закона примјењују се и на лица која су одговорна за обавезе пореског обвезника, а рок из става 2. истог члана на обвезника поврата преплате пореских обавеза.

Прекид застарјелости и апсолутна застарјелост

Члан 72

- (1) Застарјелост права на принудну наплату пореских обавеза прекида се сваком радњом Пореске управе предузетом против пореског дужника ради обезбјеђења или наплате по реза и споредних пореских давања.
- (2) Послије прекида застарјелост почиње да тече изнова, а вријеме које је протекло прије прекида не рачуна се у законом одређени рок за застарјелост.
- (3) Рок застарјелости права на принудну наплату не тече док траје другостепени поступак и управни спор, као ни поступак по ванредном правном средству по рјешењу о принудној наплати.
- (4) Застаријевање које почиње да тече изнова послије прекида навршава се кад истекне онолико времена колико је овим законом одређено за застаријевање права на наплату обавезе.
- (5) Право Пореске управе на наплату пореских обавеза у сваком случају застаријева истеком рока од шест година од дана доспјелости за плаћање пријављене пореске обавезе или извршности рјешења за плаћање.
- (6) Изузетно од рокова застарјелости прописаних овим законом, право Пореске управе на утврђивање и наплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање не застаријева.

Урачунавање времена претходника

Члан 73

У вријеме застарјелости рачуна се и вријеме које је протекло у корист претходника пореског обвезника, односно претходника лица одговорног за обавезе пореског обвезника или претходника обвезника поврата пореске обавезе.

Утврђивање застарјелости по службеној дужности

Члан 74

- (1) Службена лица која воде првостепени и другостепени порески поступак дужна су да на застаријевање пазе по службеној дужности.
- (2) У случају да се утврди да је наступила застарјелост одређених обавеза, Пореска управа те обавезе отписује у цијелости.

Обавјештење о преплати пореских обавеза

Члан 75

- (1) Пореског обвезника који је преплатио своју обавезу Пореска управа обавјештава о преплати најкасније у року од 30 дана од дана уплате износа пореза који представља пре плату.
- (2) У обавјештењу се наводи укупан износ преплате, износ преплате којим се може измирити друга обавеза и износ преплате којим се може измирити будућа обавеза или преплаћени износ вратити обвезнику.

Аутоматско измирење износом преплате

Члан 76

- (1) У случају да се утврди да постоје друге неизмирене обавезе пореског обвезника, износом преплате ће се аутоматски измирити његове друге доспјеле обавезе, а порески обвезник ће о тој чињеници бити обавијештен.
- (2) Друга обавеза која је измирена износом преплате у складу са ставом 1. овог члана сматра се плаћеном на дан уплате која је резултирала преплатом.
- (3) Ако је друга пореска обавеза већа од износа преплате, онда се намирење те пореске обавезе врши на начин прописан чланом 45. овог закона.

Поврат преплаћеног износа пореских обавеза

Члан 77

(1) Ако је износ преplate којим се измирује друга обавеза пореског обвезника већи од те обавезе, обвезник ће моћи искористити разлику преplate за измиривање будућих обавеза или ће се извршити поврат разлике преplate.

(2) О захтјеву за поврат преplate у смислу става 1. овог члана Пореска управа је дужна да одлучи у року од 30 дана од дана пријема захтјева.

X - ПОРЕСКА КОНТРОЛА

Појам пореске контроле

Члан 78

Пореска контрола је поступак провјере и утврђивања законитости и правилности пријављивања и плаћања пореских обавеза, као и поступак провјере правилности и законитости поступања по пореским прописима, а који врше овлашћена службена лица у Пореској управи.

Инспектори Пореске управе

Члан 79

(1) Овлашћена службена лица у Пореској управи су инспектори Пореске управе, који су дужни да посједују службену легитимацију и значку и порески извршиоци који посједују службену легитимацију чији изглед и начин издавања прописује директор Пореске управе уз сагласност министра.

(2) На радноправни статус инспектора примјењују се општи прописи којима се уређује радноправни статус државних службеника у републичким органима управе Републике.

(3) Послове инспектора може обављати лице које, осим општих и посебних услова неопходних за заснивање радног односа у републичком органу управе посједује сертификат за обављање инспекцијских послова и које има и најмање:

а) двије године искуства у струци или једну годину искуства на инспекцијским пословима за звање млађег инспектора,

б) три године искуства у струци и двије године искуства на инспекцијским пословима за звање инспектора и

в) четири године искуства у струци и три године искуства на инспекцијским пословима за звање вишег инспектора.

(4) Министар доноси правилник којим се прописују услови, начин и поступак издавања сертификата из става 3. овог члана.

(5) Осим случајева из члана 6. став 2. овог закона, инспектор Пореске управе одговоран је за тежу повреду радних дужности у случају када не предузме мјере или радње које је дужан да предузме приликом вршења инспекцијског надзора.

Права и обавезе инспектора

Члан 80

У вршењу инспекцијског надзора, инспектор Пореске управе има овлашћење и обавезу да:

а) се најави код субјекта надзора за обављање инспекцијског прегледа, осим ако би најави умањила успјешност инспекцијског надзора,

б) покаже легитимацију субјекту надзора, односно одговорном или другом овлашћеном лицу субјекта надзора,

в) укаже субјекту надзора на права која може да користи у поступку инспекцијског прегледа,

г) саслуша странке и свједоке у поступку,

д) прегледа пословне просторије у којима се налазе или се претпоставља да се налазе књиге и евиденције или други предмети потребни за спровођење и извршење пореских прописа, те да прегледа књиге и евиденције,

ђ) заплијени, на начин прописан законом, фото-копије књига и евиденција или друге предмете потребне за спровођење и извршавање пореских закона,

е) налаже предузимање одговарајућих мјера и радњи, односно забрани вршење одређених радњи, с циљем потпунијег утврђивања чињеничног стања и обезбјеђења наплате пореских обавеза,

ж) о извршеном инспекцијском прегледу сачини записник,

з) донесе акт у управном поступку,

- и) за привремено одузету документацију, односно привремено или трајно одузете предмете и друге ствари изда потврду о одузимању,
- ј) забрани обављање дјелатности, као и да запечати објекат,
- к) поднесе извјештај надлежном тужилаштву у случају да у поступку контроле постоје основи сумње у извршење кривичног дјела и
- л) предузима и друге мјере и радње за које је овлашћен овим и другим прописима.

Врсте пореске контроле

Члан 81

(1) Врсте пореске контроле су:

- а) канцеларијска контрола,
- б) теренска контрола,
- г) посебна контрола и
- д) контрола нерегистрованог субјекта.

(2) Канцеларијска контрола траје најдуже пет радних дана од дана њеног почетка одређеног у налогу за контролу.

(3) Теренска контрола траје најдуже 20 радних дана од дана њеног почетка одређеног у налогу за појединачну контролу, а изузетно се може продужити, о чему одлучује руководилац организационе јединице у чијој мјесној надлежности је контролисани порески обвезник, односно директор Пореске управе уколико је надлежност за контролу у сједишту Пореске управе.

(4) Посебна контрола представља провјеру законитости и правилности примјене пореских прописа, осим провјере законитости и правилности пријављивања, испуњавања и утврђивања пореских обавеза.

(5) Контрола нерегистрованог субјекта врши се у складу са прописом којим се уређује рад инспекција у Републици Српској.

(6) Директор Пореске управе, уз сагласност министра, доноси правилник којим се прописују услови и начин вршења контрола.

План пореских контрола

Члан 82

(1) Пореска контрола врши се на основу годишњег и мјесечног плана, односно ванредног плана, који доноси директор Пореске управе, а који је заснован на процјени ризика пореског обвезника.

(2) Пореска контрола може се вршити и без плана из става 1. овог члана у случају када Пореска управа утврди да је то због предмета контроле неопходно.

(3) При утврђивању плана из става 1 овог члана врши се и процјена утицаја пореске контроле на ефикасност наплате пореза у одређеним дјелатностима.

(4) Изузетно од става 1 овог члана, министар може захтијевати од директора Пореске управе доношење ванредног плана контроле у случају да постоје претпоставке које упућују на повећан обим избјегавања плаћања пореских обавеза.

Члан 83

(1) Канцеларијска контрола представља скуп радњи којима Пореска управа провјерава тачност, поступност и усклађеност са законом, односно другим прописом података исказаних у пореској пријави, рачуноводственим и другим извјештајима пореског обвезника, а ради правилног и тачног утврђивања пореске обавезе.

(2) Канцеларијску контролу врши порески инспектор у просторијама Пореске управе, на основу налога за контролу.

(3) Након извршене канцеларијске контроле, порески инспектор сачињава записник, који доставља пореском обвезнику у року од три дана од дана сачињавања.

(4) Записник из става 3. овог члана представља доказ о спроведеним радњама у току поступка канцеларијске контроле, садржи опште елементе: датум, мјесто, вријеме вршења канцеларијске контроле, назначење пореског обвезника и његове идентификационе податке, радње које су извршене, доказе који су изведени у поступку, чињенице битне за утврђивање обавезе; странице записника се означавају редним бројем, а потписују их порески обвезник и порески инспектор.

(5) У случају да порески обвезник одбије да потпише записник, порески инспектор о томе сачињава службену забиљешку, која постаје саставни дио записника, и такав записник представља релевантан доказ о спроведеним радњама у пореском поступку.

- (6) Порески обвезник може уложити примједбе на записник у року од три дана од дана достављања записника.
- (7) У случају да се на основу изнесених примједба врше измјене записника, порески инспектор сачињава допуну записника.
- (8) У случају да порески инспектор сматра да изнесене примједбе не могу бити од утицаја на записник, о томе се изјашњава у рјешењу.
- (9) На основу записника и допуне записника, порески инспектор доноси рјешење којим се утврђују обавезе и налаже њихово плаћање у складу са овим законом.

Обавезе пореских обвезника у поступку канцеларијске контроле

Члан 84

- (1) Порески обвезник дужан је да на позив Пореске управе, непосредно или посредством пуномоћника, учествује у поступку канцеларијске контроле и да пружи тражена објашњења и документацију у року који одреди Пореска управа.
- (2) Неодазивање позиву из става 1. овог члана не одгађа поступак канцеларијске контроле.

Теренска пореска контрола

Члан 85

- (1) Теренска контрола представља скуп радњи којима Пореска управа провјерава законитост и правилност испуњавања пореских обавеза од пореских обвезника.
- (2) Теренску контролу обавља порески инспектор на основу налога за контролу.
- (3) Порески обвезник обавјештава се о контроли најкасније три дана прије дана почињања контроле.
- (4) Изузетно од става 3. овог члана, директор Пореске управе може наложити контролу којој ће се приступити без најаве, ако оцијени да постоје сумње да би се најављена контрола могла на било који начин осујетити или ако би најавна контрола могла битно утицати на утврђивање и плаћање пореза.

Мјесто вршења теренске контроле

Члан 86

- (1) Теренска контрола врши се у пословним просторијама пореског обвезника или на другом мјесту, зависно од предмета контроле.
- (2) Порески обвезник дужан је да, ако се теренска контрола врши у његовим пословним просторијама, обезбиједи одговарајуће мјесто за рад пореског инспектора.
- (3) Ако не постоји одговарајући простор за вршење теренске контроле у пословним просторијама пореског обвезника, контрола се може обавити на другом мјесту које одреди Пореска управа, у складу са ставом 1. овог члана.

Вријеме вршења теренске контроле

Члан 87

Теренска контрола обавља се у току радног времена пореског обвезника и Пореске управе, а изузетно и по истеку радног времена ако је контрола почела у току радног времена и ако то налаже сврха контроле и ако порески обвезник на то пристане.

Права и обавезе пореских обвезника у поступку теренске контроле

Члан 88

- (1) Порески обвезник има право и обавезу да учествује у утврђивању чињеничног стања и даје објашњења и изјаве на захтјев пореског инспектора.
- (2) Порески обвезник дужан је да пореском инспектору омогући увид у стање сировина, репродукционог материјала, полупроизвода, готових производа и робе (у даљем тексту: роба) и опреме, као и да омогући увид у пословне књиге, евиденције и другу документацију или исправе.
- (3) Ако није у могућности да присуствује теренској контроли, порески обвезник ће одредити лице које, у његово име, извршава обавезе из ст. 1. и 2. овог члана.
- (4) Неизвршавање обавеза из ст. 1. до 3. овог члана пореског обвезника не одгађа вршење теренске контроле.

- (5) Порески инспектор може захтијевати податке, односно увид у документацију и од запослених код пореског обвезника или других лица.
- (6) Порески инспектор захтјев из става 5. овог члана саопштава усмено.
- (7) Лица из става 5. овог члана дужна су да податке којима располажу, односно документацију учине доступним пореском инспектору.

Записник о извршеној теренској контроли

Члан 89

- (1) Порески инспектор сачињава записник о извршеној теренској контроли, који доставља обвезнику у року од три дана од завршетка контроле.
- (2) Записник из става 1. овог члана представља доказ о спроведеним радњама у току поступка теренске контроле, а садржи опште елементе: датум, мјесто, вријеме вршења теренске контроле, назначење пореског обвезника и његове идентификационе податке, радње које су извршене, доказе који су изведени у поступку, чињенице битне за утврђивање обавезе; странице записника се означавају редним бројем, а потписују их порески обвезник и порески инспектор.
- (3) У случају да порески обвезник одбије да потпише записник, порески инспектор о томе сачињава службену забиљешку, која постаје саставни дио записника, и такав записник представља релевантан доказ о спроведеним радњама у пореском поступку.
- (4) Порески обвезник може уложити примједбе на записник у року од три дана од дана достављања записника.
- (5) У случају да се на основу изнесених примједба врше измјене записника, порески инспектор сачињава допуну записника.
- (6) У случају да порески инспектор сматра да изнесене примједбе не могу бити од утицаја на записник, о томе се изјашњава у рјешењу.

Утврђивање пореских обавеза рјешењем Пореске управе

Члан 90

- (1) Ако се у поступку теренске контроле утврди да порески обвезник није примијенио или није правилно примијенио прописе приликом утврђивања пореске обавезе које обвезник сам врши, на основу стања утврђеног у записнику, односно допуни записника, доноси се рјешење за плаћање утврђених пореских обавеза из члана 40. овог закона.
- (2) Порески инспектор доноси рјешење из става 1. овог члана у року од осам дана од дана достављања записника, односно допуне записника о теренској контроли.
- (3) На даљи поступак по рјешењу из става 1. овог члана примјењују се одредбе чл. 54. до 70. овог закона.

Посебна контрола

Члан 90а

- (1) Посебна контрола представља скуп радњи којима Пореска управа провјерава законитост и правилност примјене пореских прописа.
- (2) Посебна контрола не обухвата контролу законитости и правилности пријављивања, утврђивања и измиривања пореских обавеза.
- (3) Посебна контрола се по правилу врши на основу плана контрола и налога, а изузетно, може се вршити без плана и налога за контролу, уколико околности контроле то налажу.
- (4) Посебна контрола врши се у мјесту гдје обвезник врши дјелатност или на било којем другом мјесту које је подобно за вршење контроле.
- (5) Посебна контрола врши се у радно вријеме пореског обвезника и Пореске управе, а изузетно, у било које вријеме, уколико околности контроле то налажу.
- (6) Посебна контрола може се вршити и на основу одлуке, односно другог акта Координационог тијела за инспекцијски надзор, заједничким активностима овлашћених инспектора Пореске управе, Републичке управе за инспекцијске послове и Републичке управе за игре на срећу.

Примјена правила поступка посебне контроле

Члан 90б

Правила поступка посебне пореске контроле прописана овим законом примјењују се у сљедећим случајевима:

- а) у поступку контроле пријављивања обвезника доприноса у Јединственом систему у складу са овим законом,
- б) у поступку контроле примјене закона којим се уређују фискалне касе и
- в) у другим поступцима контроле, уколико је Пореска управа за то овлашћена посебним законом.

Записник и рјешење о извршеној посебној контроли

Члан 90в

- (1) О извршеној посебној контроли порески инспектор сачињава записник на мјесту вршења контроле, који потписује и уручује пореском обвезнику одмах по завршетку контроле.
- (2) Записник из става 1. овог члана представља доказ о спроведеним радњама у току посебног поступка, а садржи опште елементе: датум, мјесто, вријеме вршења посебне контроле, назначење пореског обвезника и његове идентификационе податке, радње које су извршене, доказе који су изведени у поступку, чињенице битне за утврђивање неправилности, а странице записника се означавају редним бројем и потписују их порески обвезник и порески инспектор.
- (3) Поступку посебне контроле присуствује одговорно, односно овлашћено лице пореског обвезника, а у случају да то лице одбије или није у могућности да присуствује поступку посебне контроле, посебна контрола ће бити извршена у присуству лица затеченог у мјесту вршења контроле.
- (4) У случају да порески обвезник, односно лице које присуствује контроли одбије да потпише записник, порески инспектор о томе сачињава службену забиљешку, која постаје саставни дио записника, и такав записник представља релевантан доказ о спроведеним радњама у пореском поступку.
- (5) По завршетку израде записника, порески инспектор чита записник контролисаном пореском обвезнику, те уколико постоје примједбе, уноси их у записник, а уколико су оправдане, сачињава допуну записника, а уколико нису оправдане, порески инспектор се о томе изјашњава у рјешењу.
- (6) Након сачињавања записника, а у случају да у поступку посебне контроле утврди неправилност, порески инспектор доноси усмено рјешење којим изриче мјере у складу са својим овлашћењима, а што је дужан да констатује у записнику.
- (7) Порески инспектор дужан је да у року од три дана од дана доношења усменог рјешења изради писмени отправак тог рјешења и достави га пореском обвезнику.
- (8) Против рјешења из става 5. овог члана порески обвезник може уложити жалбу у року од 15 дана од дана достављања писменог отправка тог рјешења.
- (9) О жалби из става 8. овог члана одлучује Министарство.
- (10) Жалба из става 8. овог члана не задржава извршење рјешења

XI - ПОСТУПАК ПО ПРАВНОМ ЛИЈЕКУ

Жалба на рјешење Пореске управе

Члан 91

- (1) Против рјешења Пореске управе може се изјавити жалба у року од 15 дана од дана достављања рјешења.
- (2) Жалба не задржава извршење рјешења за плаћање пријављених обавеза и рјешења о принудној наплати пореских обавеза, а извршење других рјешења не задржава само када је то овим законом прописано.

Другостепени поступак

Члан 92

- (1) О жалби на рјешење Пореске управе одлучује Министарство у складу са одредбама овог закона и прописа којим се уређује општи управни поступак.
- (2) Жалба се изјављује Министарству посредством првостепеног органа, у складу са прописом којим се уређује општи управни поступак.

XII - НАДЗОР И КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Управ ни надзор

Члан 93

Надзор над примјеном одредаба овог закона врши Министарство.

Инспекцијски надзор

Члан 93а

- (1) Инспекцијски надзор над примјеном одредаба овог закона врши Пореска управа.

(2) Инспекцијски надзор над примјеном члана 26. ст. 2. и 4. овог закона, осим Пореске управе, врше и Републичка управа за инспекцијске послове и Републичка управа за игре на срећу, у складу са одредбама овог закона.

Привремена забрана обављања дјелатности због неподношења пријаве у Јединствени систем

Члан 93б

(1) Уколико у току посебне контроле овлашћени инспектор утврди да уплатилац доприноса није поднио пријаву за регистрацију обвезника доприноса у Јединственом систему на начин и у року прописаном чланом 26. ст. 2. и 4. овог закона, усменим рјешењем уплатиоцу доприноса изриче мјеру забране обављања дјелатности до отклањања неправилности, а најмање у трајању од 15 дана.

(2) Усмено рјешење из става 1. овог члана извршава се одмах, печатењем просторија, постројења, уређаја и друге опреме за рад којом уплатилац доприноса (послодавац) обавља дјелатност.

(3) У случају извршења усменог рјешења печатењем, порески обвезник, односно лице које присуствује контроли дужно је да осигура изношење кварљивих намирница из простора, те предузме све безбједносне и друге мјере да не би дошло до настанка штете.

(4) Изузетно од става 1. овог члана, мјера забране обављања дјелатности неће се извршити уколико порески обвезник у року од 48 сати од изрицања усменог рјешења достави овлашћеном инспектору доказ о уплати новчане казне изречене прекршајним налогом за извршени прекршај из члана 95а. овог закона.

(5) У случају из става 4. овог члана, овлашћени инспектор обуставља управни поступак.

(6) Министар доноси правилник којим прописује поступак и начин извршења мјере забране обављања дјелатности због неподношења пријаве у Јединствени систем.

Поновљени прекршај

Члан 93в

(1) Уколико у току посебне контроле овлашћени инспектор утврди да уплатилац доприноса није поднио пријаву за регистрацију обвезника доприноса у Јединственом систему на начин и у року прописаном чланом 26. ст. 2. и 4. овог закона, а да му је већ претходно правоснажно изречена санкција за исти прекршај, усменим рјешењем том уплатиоцу доприноса изриче мјеру забране обављања дјелатности до отклањања неправилности, а најмање у трајању од 15 дана.

(2) Усмено рјешење из става 1. овог члана извршава се на начин прописан чланом 93б. ст. 2. и 3. овог закона.

Правни лијек

Члан 93г

(1) Изузетно од члана 90в. став 8. овог закона, против рјешења којим се изриче мјера - забрана обављања дјелатности из чл. 93б. и 93в. овог закона уплатилац доприноса може изјавити жалбу у року од осам дана од дана достављања писменог отправка рјешења.

(2) О жалби из става 1. овог члана рјешава Одбор за рјешавање жалби у поступцима забране обављања дјелатности, у складу са законом којим се уређује рад инспекција у Републици Српској и овим законом

Прекршаји пореског обвезника правног лица

Члан 94

(1) Новчаном казном од 1.000 до 3.000 КМ казниће се за прекршај порески обвезник, правно лице или други субјект ако:

а) се не региструје у Пореској управи или ако се не региструје у року и на начин прописан за регистрацију пореских обвезника у Пореској управи или не пријави Пореској управи промјену података у вези са уписом у регистар код Пореске управе (члан 14. тачка а)),

б) не поднесе пореску пријаву или не поднесе пореску пријаву на начин и у року који је прописан пореским прописима (члан 14. тачка в),

в) не води пословне књиге и евиденције у складу са пореским прописима (члан 14. тачка ђ),

г) не дозволи пореском извршиоцу да уђе у просторије у којима порески обвезник обавља своју пословну дјелатност, а ради вршења пописа и запљене покретних ствари у поступку принудне наплате пореских обавеза (члан 63. став 1),

д) не учествује на позив Пореске управе у поступку канцеларијске контроле, не пружи тражена објашњења или не достави на захтјев инспектора сву документацију која је потребна за спровођење канцеларијске контроле (члан 14. тачка ј) и члан 84. став 1),

ђ) не учествује на позив Пореске управе у поступку теренске контроле, не пружи тражена објашњења или не достави на захтјев инспектора сву документацију која је потребна за спровођење канцеларијске контроле (члан 14. тачка ј) и члан 88. ст 1. и 2),

е) не омогући пореском инспектору одговарајуће мјесто за вршење теренске контроле (члан 86. став 2) и

ж) омета службенике Пореске управе у спровођењу законом утврђених дужности (члан 14. тачка к).

(2) Новчаном казном од 500 до 1.500 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана и одговорно лице у правном лицу.

Прекршаји пореског обвезника физичког лица

Члан 95

(1) Новчаном казном од 500 до 1.500 КМ казниће се за прекршај из члана 94. став 1. порески обвезник, физичко лице предузетник.

(2) Новчаном казном од 500 до 1.500 КМ казниће се за прекршај из члана 94. став 1. т. а), б) и д) порески обвезник, физичко лице.

Прекршај због неподношења пријаве у Јединствени систем

Члан 95а

(1) Новчаном казном од 10.000 КМ до 30.000 КМ казниће се за прекршај уплатилац доприноса - правно лице ако не поднесе пријаву за регистрацију обвезника доприноса у Јединственом систему на начин и у року прописаном у члану 26. ст. 2. и 4. овог закона.

(2) Новчаном казном од 3.000 КМ до 9.000 КМ казниће се за прекршај уплатилац доприноса - физичко лице ако не поднесе пријаву за регистрацију обвезника доприноса у Јединственом систему на начин и у року прописаном у члану 26. ст. 2. и 4. овог закона.

(3) Новчаном казном од 20 КМ казниће се за прекршај обвезник доприноса (запослени) ако у току радног времена нема електронску идентификациону картицу или уколико ту картицу не да на увид овлашћеним лицима у току инспекцијског надзора (члан 26а. став 2).

(4) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 3.000 КМ до 9.000 КМ.

(5) Прекршајни налог за прекршај из овог члана може, осим Пореске управе, издати и орган који је овим законом овлашћен да врши контролу подношења пријаве у Јединствени систем.

Прекршај обавезе пријављивања, обрачуна и плаћања пореских обавеза

Члан 96

Новчаном казном у износу од 20% од утврђене обавезе казниће се за прекршај порески обвезник који не пријави и не обрачуна пореску обавезу (члан 14. т. в) и г).

Прекршај банке

Члан 97

(1) Новчаном казном од 10.000 до 30.000 КМ казниће се банка ако:

а) отвори рачун за пореског обвезника без достављене потврде о регистрацији од Пореске управе (члан 29.),

б) не изврши блокаду рачуна пореског обвезника по достављању закључка о успостављању привремене мјере обезбјеђења од Пореске управе (члан 46. став 3. тачка в) и

в) не извршава пренос средстава по налогу Пореске управе у поступку принудне наплате (члан 44. ст. 3. и 4, члан 60. тачка б) и члан 61. став 2).

(2) Новчаном казном од 1.000 до 3.000 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана и одговорно лице банке.

Прекршаји других одговорних лица

Члан 98

- (1) Новчаном казном од 5.000 до 15.000 КМ казниће се за прекршај правно лице ако:
- а) не изврши пренос потраживања према свом дужнику на рачун принудне наплате у поступку принудне наплате против његовог дужника, по налогу Пореске управе (члан 60. тачка в),
 - б) не изврши продају и пренос износа оствареног продајом хартија од вриједности по налогу Пореске управе (члан 60. тачка г) и
 - в) не испоручи доносиоцу рјешења о преносу потраживања потраживану робу и друге ствари Пореској управи по налогу Пореске управе (члан 60. тачка ђ).
- (2) Новчаном казном од 1.000 до 3.000 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана физичко лице.

Прекршаји органа надлежних за регистре

Члан 99

Новчаном казном од 1.000 до 3.000 КМ казниће се орган надлежан за упис у одговарајући регистар лица која обављају привредну дјелатност, односно као и који води матичне евиденције и евиденцију пребивалишта физичког лица, ако не пријави или не пријави у року Пореској управи сваку промјену у евиденцијама или регистрима за које су надлежни (члан 28. ст. 1. и 2).

XIII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 100

У случај у да је до дана ступања на снагу овог закона Пореска управа донијела првостепени порески акт, поступак по том акту ће се завршити према одредбама Закона о Пореској управи који је био на снази у вријеме доношења пореског акта.

Члан 101

Споразуми и рјешења о начину испуњења доспјелих пореских обавеза, закључени и донесени до ступања на снагу овог закона, извршиће се према одредбама Закона о Пореској управи који је био на снази у вријеме закључивања споразума или доношења рјешења.

Члан 102

Ако су пореске обавезе утврђене, односно наложене рјешењем Пореске управе које је постало извршно прије ступања на снагу овог закона, у односу на те обавезе примјењују се рокови о застарјелости за наплату одређени Законом о Пореској управи који је био на снази у вријеме наступања извршности рјешења, односно у вријеме када је рок застарјелости за њихову наплату почео да тече.

Члан 103

(1) У року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона Влада ће донијети уредбу о условима, начину и поступку одгађања пореских обавеза из члана 48. став 10. овог закона и именовати чланове Одбора за пореска питања из члана 13. овог закона.

(2) У року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона, министар ће донијети:

а) правилник о форми, садржају, начину и условима израде и објављивања извјештаја о раду Пореске управе Републике Српске (члан 7. тачка л),

б) правилник о начину и поступку формирања базе података и категоризације ризичних уплатилаца доприноса у Јединственом систему (члан 10. став 9),

в) правилник о условима и начину регистрације идентификације пореских обвезника (члан 28. став 3),

г) правилник о условима и поступку вршења процјене и запљене покретних ствари у поступку принудне наплате (члан 64. став 1),

д) правилник о условима, поступку издавања и облику електронске идентификационе картице (члан 26а. став 2),

ђ) правилник о условима, начину и поступку издавања сертификата за инспекцијски надзор (члан 79. став 4) и

е) правилник о начину и поступку извршења мјере забране обављања дјелатности због неподношења пријаве у Јединствени систем (члан 93б. став 6).

(3) У року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона директор Пореске управе ће донијети:

а) правилник о поступку и начину подношења пореских пријава (члан 30. став 4) и

б) правилник о условима и начину вршења инспекцијске контроле (члан 81. став 4).

(4) До доношења акта из ст. 1. и 2. овог члана примјењиваће се подзаконски акти донесени на основу Закона о Пореској управи ако нису у супротности са овим законом.

Члан 103а

(1) У року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона Влада ће донијети Уредбу о распореду и намјени средстава од трошкова поступка принудне наплате (члан 60. став 3).

(2) У року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона министар ће донијети правилник којим се уређују услови, начин и поступак утврђивања пореске основице процјеном (члан 19а. став 3).

Члан 103б

На поступке одгађања плаћања пореског дуга започете у складу са Законом о пореском поступку Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 102/11 и 108/11) примјењују се одредбе посебног закона којим се уређује начин измирења пореског дуга.

Прибављање сертификата

Члан 103в

Инспектори Пореске управе дужни су да прибаве сертификат из члана 79. став 3. овог закона у року од 18 мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Рок за усклађивање

Члан 103г

Пореска управа ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона издати електронске идентификационе картице за обвезнике доприноса (запослене) који су до дана ступања на снагу овог закона регистровани у Јединственом систему.

Члан 104

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о Пореској управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 51/01, 74/04, 2/05, 96/05, 75/06, 112/07 Пречишћени текст, 22/08 и 34/09).

Члан 105

Овај закон објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске", а ступа на снагу 1. јануара 2012. године.

Самостални члан Закона о измјенама и допунама Закона о пореском поступку Републике Српске

("Сл. гласник РС", бр. 67/2013)

Члан 30

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Самостални чланови Закона о измјенама и допунама Закона о пореском поступку Републике Српске

("Сл. гласник РС", бр. 44/2016)

Члан 25

Овлашћује се Законодавни одбор Народне скупштине Републике Српске да утврди пречишћени текст Закона о пореском поступку Републике Српске.

Члан 26

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".